

ANNEOLITH

Stichting Geologische Activiteiten

Kring
West Brabant

In dit nummer.

Inleveren kopij.....	2
Van de Voorzitter.....	3
Mineralen herkennen.....	4
Even voorstellen.....	5
Overzicht activiteiten 2004.....	6
Toelichting op de activiteiten (t/m 8 mei).....	7
Bibliotheek.....	8
Personalia.....	9
GEODE.....	10
Colofon.....	11

Inleveren kopij.

Hebt u zelf een leuk of interessant artikel dat u wilt delen met de andere leden stuur dit dan, liefst met foto (foto's), per e-mail naar de redactie van deze 'Neolith'. Voor het adres zie blz. 11 (colofon).

Uw kopij voor de volgende 'Neolith' moet uiterlijk **28 maart 2004** bij de redactie binnen zijn. Vergeet uw naam en adres niet te vermelden. De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen, in verband met plaatsgebrek, in te korten. In voorkomend geval zal de redactie contact op nemen met de inzender.

Van de voorzitter.

Nieuwe tijden; een nieuw geluid.

Het zou de titel van een nieuw Nationaal Dictee kunnen zijn. Maar de kronkelende, gecompliceerde zinnen die daarin voorkomen zijn te veel voor mijn West-Brabantse hersenpannetje, dat, hoewel van Amsterdamse origine, het toch niettemin niet verder bracht dan 32 fouten. Dus om het wat simpeler te stellen: voortaan gaat het gebruikelijke convocaat er wat anders uit zien. We grijpen de secretariaatswisseling aan om een en ander te bewerkstelligen. Voor degenen die er niet bij zijn op 10 januari: na 3 jaar legt Jacques Peters zijn functie neer, zij het geloof ik, met enige gezonde tegenzin. Een blijk van het feit dat hij tot het laatst probeert zijn drukke werkzaamheden te combineren met het toch niet altijd onplezierige ambt van Gea-secretaris. Jacques: BEDANKT!

Het welkom is van harte voor onze nieuwe functionaris: Wim Dumont. Nog niet zo heel lang lid, maar niettemin... de rest leest u wel in zijn eigen column. Wim: SUCCES!

Omdat we nu wat meer ruimte hebben, hebben jullie nu eindelijk ook gelegenheid om zoek-/excursie-ervaringen en andere geologische weetjes die je al lang kwijt wilde met ons te delen. Ook suggesties betr. onderwerpen zijn van harte welkom. Kopij liefst voorzien van foto's kan worden gemailed naar de secretaris. (voor adres zie colofon blz. 11)

En verder dit jaar?

We proberen er weer een zo veelzijdig mogelijk programma van te maken met een paar leuke verrassingen.

Waar we zeker aan gaan werken is het werven van nieuwe leden. Ook daarin kunnen jullie meehelpen. Wellicht kennen jullie in je naaste omgeving mensen die wel belangstelling hebben voor de geologie, maar de stap nog niet hebben gezet om toe te treden tot Gea. Als je een nieuw lid aanbrengt, willen we daar iets tegenover stellen uiteraard, bv. gratis deelname aan de Hemelvaartexcursie of korting op het lidmaatschap voor 2005. Ook zullen we vanuit de kring energieker gaan werven. Reden hiervoor is dat het afgelopen jaar om uiteenlopende redenen relatief veel leden hebben opge-

zegd. Om enkelen te noemen: Rijk en Toos Oostrijck, Jan en Tine Loonen en Ab Gossye. M.b.t. tot de laatste wil nog het volgende zeggen. Hoewel hij door zijn ziekte (hij heeft longkanker) niet meer in staat is het Gea-lid te zijn dat hij zou willen zijn, wil dat niet zeggen dat hij niet graag nog contact heeft met ons. Daarom zijn adres: Verpleeghuis de Riethorst, afd. de Vlier, kamer 206, Venestraat, Geertruidenberg. Hij heeft een eigen telefoon: 06 30260378. Laat wat horen!

En verder... ach plannen zijn er genoeg, alleen zal de uitvoering tijd kosten. En inzet. Of het nou om oliebollen bakken gaat, een excursie voorbereiden of de bieë beheren. Ik wil iedereen die zich ingezet heeft het afgelopen jaar (denk aan lustrum, werkgroepen, verloting etc.) nogmaals danken en hoop opnieuw op zulk een enthousiasme te mogen rekenen! We zijn tenslotte nog wel steeds met z'n 70-en!

Glück auf!

Terry Elsten

Mineralen herkennen.

Mineralen verzamelen is een boeiende bezigheid. Zeker het zelf zoeken in de vrije natuur is zonder meer fascinerend. Maar wie op mineralenzoektocht gaat, moet ook de gevonden exemplaren van een juiste naam voorzien. Wellicht is dit wel het meest boeiende aspect van de mineralenhobby.

Daarom heeft Paul Tambuysen een boek geschreven. Met dit boek wordt het een stuk eenvoudiger om mineralen te herkennen. Het boek vloeit voort uit een cursus "mineralen herkennen" die de auteur in 1999-2000 binnen de MKA organiseerde, maar de tekst is herschreven en geschikt gemaakt voor zelfstudie en als naslagwerk. Het boek is niet via de boekhandel verkrijgbaar, maar kan worden besteld via het bestuur. Bij voldoende belangstelling spaart u de verzendkosten.

Mineralen herkennen van Paul Tambuysen;
privé uitgave, 2003 pp. xiv, 362 pp., 152 figuren, 50 tabellen en een
uitgebreide determinatietabel. 8vo. (16,5 x 24 cm), ISBN 90-9016714-5
Prijs: € 27,50

Even voorstellen.

Een nieuw jaar, nieuwe activiteiten, een nieuwe nieuwsbrief en een nieuwe secretaris.

Mijn naam is Wim Dumont. Ik ben geboren en getogen in Limburg. Na wat omzwervingen (België en Duitsland) ben ik uiteindelijk in het mooie Brabant terecht gekomen. Al woon ik formeel dan nog wel in Heerlen, sedert enkele jaren breng ik de meeste tijd door in Chaam. Ik ben sedert januari 2002 lid van de

vereniging en dus absoluut nog een beginneling op het gebied van geologische activiteiten. Na mijn leeftijdsontslag op 55 jarige leeftijd bij het Ministerie van Defensie, waar ik 35 jaar heb mogen werken, ben ik volop in de vrije tijd terecht gekomen. Het is dan natuurlijk fijn als je dingen kunt gaan doen waar je voorheen niet of nauwelijks aan toe kwam. Een van die dingen is de GEA. Daarnaast ben ik op dinsdagavond druk doende met de uitoefening van een van mijn hobby's, óók in verenigingsverband: biljarten. Het ligt in mijn aard dat ik mij voor verenigen, zeker die waar ik zelf lid van ben, voor de volle honderd procent inzet. Ik voelde mij daarom geroepen om, naar aanleiding van de oproep van het bestuur in de nieuwsbrief van 27 augustus j.l., mij aan te melden als kandidaat voor de functie van secretaris. Aangezien er geen tegenkandidaten waren was de selectie voor het zittende bestuur niet zo moeilijk. Ik hoop dat ik met de uitvoering van mijn functie het niveau van Jacques op z'n minst kan evenaren. Ik zal me ook dáárvoor voor de volle honderd procent inzetten. Ik hoop op een fijne en prettige samenwerking, niet alleen met de overige bestuursleden, maar met u allen.²

Wim Dumont

Overzicht activiteiten 2004.

Zaterdag 7 feb	Lezing: erosie, vele vormen ervan.
Zaterdag 6 mrt	Lezing: kristalstelsels.
Zaterdag 3 apr	Lezing: fossielen van Zuid Limburg en Teutoburgerwoud.
Zaterdag 8 mei	Lezing: mensen en juwelen. Edelsteenkunde
Donderdag 20 t/m Zondag 23 mei	Hemelvaart excursie Hunsrück.
Zaterdag 5 jun	Lezing: vulkanisme, de aardkorst in beweging. Levende aarde.
Zaterdag 3 jul	Excursie naar 't Rooth in Limburg (1 dag) Excursie "De Poorter" te Geertruidenberg.
Zaterdag 4 sep	Kringmiddag.
Zaterdag 25 + Zondag 26 sep	Tweedaagse excursie naar de Eifel
Zaterdag 2 okt	Lezing: arsenicum, een dodelijk mineraal, maar bloedmooi.
Zaterdag 6 nov	Lezing: mosasauriërs in Nederland en daarbuiten.
Zaterdag 11 dec:	Museumbezoek.
Zaterdag 8 jan 2005	Nieuwjaarsbijeenkomst.

Toelichting op de activiteiten (t/m 8 mei)

Zaterdag 7 februari 2004. *Lezing door: Fanke en Warbaud Heermans*

Onderwerp: erosie, vele vormen ervan.

In deze diaserie willen zij U allerlei erosieverschijnselen laten zien die zij tijdens hun reizen fotografeerden in Australië, Nieuw zeeland, de U.S.A., Namibië en Europa. De veelzijdigheid aan vormen en kleuren die kunnen ontstaan door erosie heeft hun belangstelling voor dit verschijnsel doen ontstaan en het fotograferen ervan is een uitdaging voor hen. Vaak fotograferen zij allerlei details, die soms kleurrijke en abstracte beelden opleveren.

Zij laten deze serie in “overvloei” zien en hopen U een plezierige middag te bezorgen.

Zaterdag 6 maart 2004. *Lezing door: Dhr. B.N. Ockeloën*

Onderwerp: kristalstelsels.

Vaak laat je de niet eenvoudige zaken als chemische samenstelling, kristalklasse en dergelijke als juist staan. Eerlijk is, je leest er overheen. Toch is meer inzicht gericht op onze hobby “het verzamelen en bewerken van mineralen” op praktische basis welkom. Twee voorbeelden.

Aangeboden wordt een hoeveelheid kristallen van het mineraal martiet uit Snarum, Noorwegen. Perfecte kristallen martiet, zoals in wetenschappelijke literatuur afgebeeld, vindt u zelden of het betreft zeer kleine kristallen passend in uw micromount verzameling. Belangrijk is nu uit het geboden materiaal de kristalvorm te herkennen om het kristal in de optimale positie te plaatsen.

Meer informatie nodig? Martiet is een pseudomorfose van hematiet naar magnetiet. Magnetiet kristalliseert volgens het kubisch stelsel als octaëders of dodecaëders. Met deze informatie moet het lukken. Wat denkt u?

Wat is het kubische stelsel? Wat is een octaëder? Wat is een dodecaëder?

Alles is gebaseerd op wetenschap met veel wiskunde, meetkunde en stereografie. Hoe staat dit alles beschreven, maar vooral hoe moet ik dit lezen en kunnen begrijpen? Graag wel eenvoudig en plezierig!

U gaat een mooi mineraal bewerken naar vlak, cabochon of facetten misschien. Wat is voor u ook belangrijk om te voorkomen dat het materiaal splijt, moeilijk glad is te slijpen laat staan te polijsten. Simpel toch! Gewoon even in de boeken opzoeken de splijtbaarheid. Bij het mineraal fluoriet staat splijtbaarheid = volkomen, maar ook volmaakt volgens 111. U weet nu voldoende of gaat u de

uitdaging aan om samen op zaterdag 6 maart 2004 de kristalstelsels, de kristalklasse en de indices in een meer praktische lezing te leren begrijpen. Praktisch? Ja, u leert het best door praktisch mee te tekenen. Hiervoor is een potlood, een stukje vlakgom en een liniaal of driehoek met een lengte van ongeveer 15 cm voldoende. Voorbewerkt tekenpapier krijgt u van mij. Uw onderwerp is “kristalstelsels”.

Zaterdag 3 april 2004. *Lezing door: Dhr. H. Vink*

Onderwerp: fossielen van Zuid Limburg en Teutoburgerwald.

Aan de hand van dia's en vondsten hoopt hij informatie te geven over een tweetal gebieden die, vooral paleontologisch gezien interessant zijn, te weten: het Teuto-burgerwald, met name de noordzijde daarvan (het Osnabrücker Bergland/Wiehengebirge) en Zuid Limburg. Aan de orde komen vindplaatsen die regelmatig nog mooie vondsten prijs geven. Maar ook het landschap en alles wat daar mee samenhangt neemt bij deze lezing een belangrijke plaats in.

Zaterdag 8 mei 2004. *Lezing door: Mevr. C. Vermaas*

Onderwerp: mensen en juwelen, edelsteenkunde.

Mw. Vermaas heeft een expertisebureau in goud, zilver en juwelen. Voert taxatie uit en maakt taxatierapporten. Zij heeft dus alle kennis in huis om een interessante en boeiende lezing te houden. Zij deelt voorbeelden uit. Alle stijlen komen aan bod, zoals de Biedermeyer, Louis Quinze, Louis Quatorze, Louis Seize, en de Roccoco stijl en dit alles verwerkt in sieraden. Hebt u zelf een bijzonder sieraad, al dan niet met stenen en u wilt er meer over weten, neem het dan mee naar deze lezing, zodat Mevr. Vermaas u er alles over kan vertellen.

Deze middag is een aanrader dus reserveer deze middag in uw agenda.

Bibliotheek.

Tot voor kort werd de bibliotheek beheerd door Bart de Weerd.

Hij heeft aangegeven dat hij dit niet langer op zich kan nemen. Het bestuur respecteert dit besluit. Er zijn diverse oproepen gedaan om een vervanger voor Bart te vinden, maar helaas. Het bestuur ziet zich daarom genoodzaakt, in overleg met Bart, te kiezen voor de volgende oplossing. De bibliotheek blijft bij Bart de Weerd. De uitleen zal echter anders opgezet worden.

Er is een weloverwogen selectie gemaakt uit het huidige bestand aan boeken.

Deze boeken blijven voorlopig bij Bart opgeslagen. De boeken en tijdschriften die geen deel meer uitmaken van de bibliotheek zullen te koop aangeboden worden aan de leden, dan wel zullen deze verloot worden. Alle leden ontvangen een gedetailleerde lijst van de geselecteerde boeken. Aan de hand van deze lijst kan een lid een of meerdere boeken reserveren. Het reserveren kan schriftelijk,

telefonisch of per e-mail geschieden bij een van de bestuursleden of bij Bart de Weerd. De gereserveerde boeken kunnen op de eerstvolgende kringmiddag opgehaald worden. Het inleveren geschiedt daarna op een van de volgende kringmiddagen. De boeken kunnen dus niet meer uitgezocht worden tijdens de kringmiddag. De adressen of telefoonnummers voor reserveringen vindt u op bladzijde 11 (colofon) van deze uitgave.

Personalia

Nieuwe leden:

Dhr. P. Heijnen; Dhr. W.W. Heijnen; Mevr. P.M. Arets-Rijpma; Dhr. J.J. Roks;
Dhr. J.M.B. van der Reep; Dhr. T.A.M. Poppe; Dhr. L. Nieuwenhuizen.

Leden die recent opgezegd hebben:

Dhr. A. Gossye; Dhr. M. de Jonge; Dhr. J. Loonen; Dhr. R. Oostrijck; Mevr.
Vernooij; Dhr. A. Voermans; Dhr. L. Voeten.

GEODE

GEODE houdt op zaterdag 20 maart 2004 haar 68^e internationale mineralen- en fossielenbeurs in het *Develsteincollege* aan de *Develsingel 5* te *Zwijndrecht*.

Op deze gezellige en interessante beurs bieden ongeveer 60 standhouders mineralen, edelstenen en fossielen uit de gehele wereld te koop aan. Ook kan men er o.a. zaag- en slijpmachines, speciaal gereedschap, vakliteratuur en allerlei andere hobby ondersteunende materialen kopen.

GEODE heeft op deze beurs een eigen stand, waarin zij informatie geeft over de vereniging. De micromountafdeling van deze vereniging is eveneens aanwezig met een eigen stand. Hier staan diverse microscopen opgesteld, zodat u zich kunt laten fascineren door de schoonheid van diverse kristallen die doorgaans kleiner zijn dan 1 mm. Er is ook een bijzondere stand aanwezig van het Nederlands genootschap voor edelsteenkunde, waar u uw edelstenen kunt laten onderzoeken.

Ook is er een workshop voor kinderen. Zij kunnen onder begeleiding stenen vlak slijpen. Nadat de steen nog mooi glanzend gepolijst is kunnen de kinderen het resultaat van hun werk mee naar huis nemen. (alles gratis)

De beurs die in vier zalen wordt gehouden, is geopend van 10.00-17.00 uur en is goed toegankelijk voor rolstoelen. De entreprijzen zijn €2.- voor volwassenen en €1,25 voor kinderen tot 18 jaar en 65-plussers. Op de toegangskaarten wordt ieder uur een mineraal of fossiel verloot.

Verdere inlichtingen over deze beurs zijn te verkrijgen bij:
Mevr. A. Kuik tel.: 078 6156615